

TRUNG TÂM NGHIÊN CỨU MÔI TRƯỜNG VÀ CỘNG ĐỒNG

BÁO CÁO THƯỜNG NIÊN 2014

MỤC LỤC

Giới thiệu

Lời mở đầu

1. Chương trình Liên minh Vận động Chính sách Kiểm soát và Ngăn ngừa Ô nhiễm nước

- Nghiên cứu và điều tra
 - Truyền thông
 - Kết quả vận động chính sách
-

2. Chương trình cộng đồng giám sát môi trường

Dự án Mô hình xử lý, cải tạo nước ao, hồ tại Ninh Bình có sự tham gia của cộng đồng

3. Phương hướng phát triển năm 2015

GIỚI THIỆU

Thành lập cuối năm 2009 trực thuộc Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật Việt Nam, Trung tâm Nghiên cứu Môi trường và Cộng đồng (tên viết tắt là CECR) tập hợp các nhà khoa học, các cán bộ có tâm huyết để nghiên cứu và thực hiện các đề tài, dự án bảo vệ môi trường dựa và cộng đồng nhằm hỗ trợ nâng cao chất lượng, phát triển kinh tế - xã hội, xóa đói giảm nghèo ở Việt Nam. Trung tâm tập trung nghiên cứu các vấn đề về quản trị các tài nguyên chung, thể chế, chính sách, đối thoại chính sách và đưa ra các giải pháp khuyến nghị nhằm thay đổi phương thức quản lý, khôi phục và bảo vệ môi trường, nâng cao hiệu quả sử dụng xã hội và kinh tế tài nguyên.

TẦM NHÌN

Bảo vệ, khôi phục và quản lý các nguồn nước tại Việt Nam bao gồm: hồ, ao, sông, suối, kênh rạch, đầm lầy, vùng đất ngập nước, các bề mặt và tiểu bề mặt của hệ thống thủy văn để từ đó người dân Việt Nam có thể hưởng lợi từ các nguồn nước này là tầm nhìn dài hạn của CECR.

CHIẾN LƯỢC

Xây dựng CECR trở thành một trung tâm nghiên cứu hàng đầu về các vấn đề chính sách kiểm soát ô nhiễm nước tại Việt Nam.

LỜI MỞ ĐẦU

Năm 2014 đánh dấu chặng đường 5 năm hình thành và phát triển của CECR. Với sự hỗ trợ từ các nhà tài trợ, các đối tác, cộng đồng, CECR đã và đang nỗ lực, phấn đấu từng bước đạt được mục tiêu chiến lược là trở thành một tổ chức chuyên môn đi đầu trong nghiên cứu các vấn đề chính sách về KSONN tại Việt Nam. Nhằm góp phần bảo vệ, khôi phục nguồn nước đang đứng trước nguy cơ suy thoái trầm trọng, đảm bảo cho sự tiếp cận nước an toàn trong các hoạt động kinh tế và dân sinh.

Với vai trò là tổ chức điều phối cho chương trình Liên minh Vận động Chính sách Kiểm soát và Ngăn ngừa Ô nhiễm nước (Liên minh Nước sạch), năm 2014, CECR đã đẩy mạnh các hoạt động nghiên cứu xây dựng bằng chứng; truyền thông đưa vấn đề kiểm soát ô nhiễm nước (KSONN) ra công luận; thiết lập mối quan hệ và xây dựng lòng tin với các cơ quan lập pháp, quản lý thuộc Quốc hội, Chính phủ, Bộ Tài nguyên và Môi trường ... Có thể nói năm 2014 là năm bản lề để CECR và Liên minh Nước sạch xây dựng thương hiệu và lòng tin với các đối tác.

Sau một năm hoạt động chương trình Liên minh Nước sạch đã đạt được những kết quả bước đầu khi đưa vấn đề KSONN ra công luận, thành công lớn nhất trong năm 2014 mà chương trình đã đạt được đó là lộ trình ra luật mới về KSONN tại Việt Nam được các các nhân đứng đầu các cơ quan có vai trò trong việc đề xuất luật (Ủy ban KHCNMTQH, VUSTA, Tổng cục Môi trường) nhắc tới và có những cam kết sẽ đồng hành cùng Liên minh trong quá trình vận động chính sách.

Quá trình vận động cho ra đời một chính sách mới về KSONN là một quá trình gian nan và khó khăn, nhưng hy vọng với tầm tham gia ngày càng lớn và sâu sắc của các thành viên chúng tôi hy vọng rằng dự án sẽ đem lại những thay đổi chính sách cụ thể về kiểm soát ô nhiễm nước tại Việt Nam.

Nhân dịp này, tôi xin bày tỏ lời cảm ơn chân thành tới các nhà tài trợ, các đối tác, các nhà khoa học, các đồng nghiệp, các em học sinh, sinh viên đã tham gia hợp tác hiệu quả với Trung tâm trong thời gian qua. Sự hợp tác hiệu quả này là một chứng minh quan trọng về sự tham gia của các bên trong công tác bảo vệ môi trường và chúng tôi hy vọng sự hợp tác này sẽ tiếp tục được mở rộng về chiều sâu và chiều rộng.

I. Chương trình Liên minh Vận động Chính sách Kiểm soát và Ngăn ngừa Ô nhiễm nước

Chương trình Liên minh Vận động Chính sách Kiểm soát và Ngăn ngừa Ô nhiễm nước (gọi tắt là Liên minh Nước sạch) thuộc Chương trình Hỗ trợ Liên minh Vận động Chính sách của Oxfam, do CECR làm điều phối. Chương trình bắt đầu hoạt động vào tháng 10/2013. Năm 2014 là giai đoạn chương trình xây dựng các bằng chứng vận động chính sách; truyền thông đưa vấn đề kiểm soát ô nhiễm nước (KSONN) ra công luận; thiết lập mối quan hệ và xây dựng lòng tin với các cơ quan lập pháp, quản lý thuộc Quốc hội, Chính phủ, Bộ Tài nguyên và Môi trường...

NGHIÊN CỨU VÀ ĐIỀU TRA

Trong năm 2014, Liên minh Nước sạch đã tiến hành hơn 30 chuyên đề nghiên cứu, điều tra bao gồm các nghiên cứu phân tích chính sách nhằm xác định lỗ hổng, bất cập chính sách trong KSONN; nghiên cứu các kinh nghiệm và chính sách của các nước về kiểm soát và ngăn ngừa ô nhiễm nước, các biện pháp xử lý ô nhiễm, nhằm hỗ trợ công tác xây dựng chính sách pháp luật liên quan đến KSONN tại Việt Nam; nghiên cứu theo các vấn đề chuyên biệt.

a. Nghiên cứu Phân tích chính sách

- Trách nhiệm kiểm soát ô nhiễm nước theo Luật Bảo vệ Môi trường (BVMT), Luật Tài nguyên Nước và các văn bản liên quan nhằm xác định sự chồng chéo bất cập giữa các bộ, ngành trong quản lý và kiểm soát ô nhiễm nước.
- Góp ý cho dự thảo Luật BVMT (bản số 5) tập trung vào chương 5 – Bảo vệ các thành phần môi trường, mục 1 – Bảo vệ môi trường nước sông, mục 2 – Bảo vệ môi trường các nguồn nước khác
- Xem xét hiệu quả đánh giá tác động môi trường trong Luật BVMT sửa đổi, Luật Tài nguyên Nước và các văn bản liên quan đối với KSONN
- Kiểm soát ô nhiễm nước tại Việt Nam: Cơ hội và thách thức
- Luật Bảo vệ Môi trường (sửa đổi) với nội dung phòng ngừa và kiểm soát ô nhiễm nước
- Hiện trạng môi trường nước mặt lục địa – các thách thức trong công tác quản

lý

- Sự cần thiết xây dựng Luật Kiểm soát Ô nhiễm nước – Nhìn từ góc độ chính sách
- Một số suy nghĩ về vấn đề tài chính và công tác bảo vệ môi trường nước
- Khoảng trống trong chính sách đầu tư & quản lý vận hành hạ tầng thoát nước và xử lý nước thải đô thị
- Quy chuẩn xả thải và rào cản công nghệ xử lý nước thải
- Thực trạng ô nhiễm môi trường nước tại Việt Nam – Khung pháp lý và những định hướng kiểm soát ô nhiễm nước trong thời gian tới
- Nghiên cứu phân tích các rào cản về pháp lý trong khôi phục chất lượng nước và tạo cảnh quan các Hồ Hà Nội với sự tham gia của cộng đồng
- Hướng tới hoàn thiện hệ thống luật pháp về ngăn ngừa và kiểm soát ô nhiễm nước ở Việt Nam

b. Nghiên cứu các bài học từ nước ngoài

- Bài học về Luật Kiểm soát Ô nhiễm nước của Mỹ và những thiệt hại do ô nhiễm nước của Trung Quốc
- Chính sách quản lý ô nhiễm nước tại Nhật Bản
- Hiệu quả từ việc huy động sự tham gia của cộng đồng vào công tác kiểm soát ô nhiễm nước tại Thái Lan
- Kinh nghiệm Ngăn ngừa và Kiểm soát Ô nhiễm Nước tại Mỹ
- Luật Kiểm soát và Phòng ngừa Ô nhiễm nước của Trung quốc: Bài học kinh nghiệm cho Việt Nam

c. Nghiên cứu theo vấn đề

- Khảo sát, nghiên cứu vai trò giám sát môi trường của các bên Hội đồng Nhân dân, Mặt trận Tổ quốc, NGO và cộng đồng trong việc thực hiện các luật, nghị định, chính sách bảo vệ chất lượng nước ở Hưng Yên

- Hiện trạng công tác quản lý môi trường nước tỉnh Hưng Yên
- Nghiên cứu điều tra nhằm đánh giá được các mối đe dọa đến chất lượng nguồn nước tại vùng đầu nguồn cung cấp nước cho thành phố Sơn La
- Nghiên cứu đánh giá vai trò truyền thông trong việc phản ánh thực trạng ô nhiễm nước và ảnh hưởng tới việc ra quyết định về xử lý theo luật
- Sự tham gia của các tổ chức KH&CN ngoài nhà nước trong kiểm soát ô nhiễm nước
- Điều tra các điểm ô nhiễm điển hình
 - Ô nhiễm môi trường nước tại làng nghề sản xuất bún xã Khắc Niệm, thành phố Bắc Ninh
 - Hiện trạng quan trắc môi trường tại thành phố Đà Nẵng – Vai trò của cộng đồng trong kiểm soát ô nhiễm môi trường nước
 - Nghiên cứu các khía cạnh liên quan đến sự ô nhiễm của con suối thần linh Bưng Cù
 - Ô nhiễm tại làng nghề Bình Yên, Nam Định
 - Tình hình thực thi pháp luật về bảo vệ môi trường của các doanh nghiệp bên sông Cầu Lường
- Nghiên cứu tổng quan những ảnh hưởng của ô nhiễm nước tới sức khỏe và hoạt động kinh tế
 - Nghiên cứu tổng quan: Ảnh hưởng của ô nhiễm nước tới hoạt động sản xuất nông nghiệp
 - Nghiên cứu tổng quan: Ô nhiễm nước và các ảnh hưởng đến sức khỏe và kinh tế
 - Nghiên cứu tổng quan: Ô nhiễm nước và các ảnh hưởng tới sản xuất thủy sản
- Nghiên cứu điểm sáng doanh nghiệp bảo vệ môi trường
 - Xử lý ô nhiễm nước tăng giá trị lợi nhuận cho doanh nghiệp tại nhà máy tinh bột sắn Hướng hóa, Quảng trị

- Bảo vệ môi trường đem lại lợi ích cho doanh nghiệp
- Bảo Minh - Khu công nghiệp sinh thái

Một số hình ảnh của hoạt động Nghiên cứu

Nghiên cứu, khảo sát tại Hưng Yên

Nghiên cứu, khảo sát tại suối Bưng Cù

XÂY DỰNG MÔ HÌNH GIÁM SÁT

Khảo sát và xây dựng bản đồ số nguồn nước mặt và nguồn thải tại huyện Tiên Du, Bắc Ninh; xây dựng bản đồ quan trắc nguồn thải tại đoạn kênh 4 xã Hạp Lĩnh, Lạc Vệ thuộc huyện Tiên Du và kết thúc tại điểm Cầu Trầm – huyện Tiên Du), để làm cơ sở cho việc xây dựng mô hình giám sát vào năm 2015.

TRUYỀN THÔNG

a. Hội thảo

Tổ chức nhiều hội thảo khác nhau nhằm thiết lập một diễn đàn cho các nhà hoạch định chính sách và pháp lý, các nhà khoa học, các nhà nghiên cứu, các nhà quản lý, các chuyên gia môi trường, các doanh nghiệp và cộng đồng để trình bày kết quả nghiên cứu dựa trên bằng chứng về ảnh hưởng của ô nhiễm nước đến sức khỏe, các thiệt hại kinh tế cũng như chia sẻ kinh nghiệm quốc tế trong kiểm soát ô nhiễm nước, thảo luận và xác định các rào cản về thể chế, các nguyên nhân gây ra ô nhiễm nước tại Việt Nam, để đưa ra các khuyến nghị chính sách phù hợp nhằm xây dựng một chính sách mới về kiểm soát ô nhiễm nước tại Việt Nam.

Hội thảo chuyên môn cao

Đồng tổ chức hội thảo chuyên môn với Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật Việt Nam, Tổng cục Môi trường, Trung tâm Thông tin Khoa học – Viện Nghiên cứu Lập pháp đã giúp thông điệp “Việt Nam cần phải có một chính sách riêng về KSONN” được lan tỏa mạnh mẽ, có trọng lượng.

Hội thảo Quốc tế: “Kiểm soát Ô nhiễm nước tại Việt Nam: Thực tiễn và Chính sách”

Cùng với Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật Việt Nam, Tổng Cục Môi trường, tổ chức Hội thảo Quốc tế “Kiểm soát Ô nhiễm nước tại Việt Nam: Thực tiễn và Chính sách”, diễn ra vào 17-18/04/2014 với sự tham gia của gần 100 đại biểu từ các ngành môi trường, luật, các nhà khoa học, các nhà xã hội học, các doanh nhân, các cơ quan nhà nước, các cộng đồng, các tổ chức phi chính phủ.... Đặc biệt hội thảo còn có sự tham gia của các chuyên gia đến từ Bộ Môi trường Mỹ và Bộ Môi trường Thái Lan. Hội thảo lần đầu tiên đề cập đến vấn đề để có thể kiểm soát được tình hình ô nhiễm nước hiện nay, đã đến lúc Việt Nam cần phải có một chính sách chuyên biệt về Kiểm soát Ô nhiễm nước, thông điệp này đã lan tỏa mạnh mẽ trên các phương tiện truyền thông và gây được nhiều chú ý của dư luận.

Hội thảo “Góp ý Xây dựng Nghị định về Quản lý Chất thải và Phế liệu – phần Quản lý Nước thải”

Phối hợp với Cục Quản lý Chất thải và Cải thiện Môi trường – Tổng cục Môi trường tổ chức hai hội thảo lấy ý kiến góp ý “Xây dựng Nghị định về Quản lý Chất thải và Phế liệu – Phần Quản lý Nước thải”. Tham dự hội thảo là đại diện các bộ ngành có liên quan tới hoạt động quản lý nước thải (bộ Xây Dựng, bộ Giao thông Vận Tải, bộ Y tế, bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn), các cơ quan quản lý thuộc hệ thống ngành dọc của Bộ Tài nguyên Môi trường, ban quản lý các khu công nghiệp và các chuyên gia. Những góp ý của Liên minh Nước sạch tại hội thảo tập trung vào nâng cao tính thực thi các điều khoản về quản lý nước thải khi Dự thảo chính thức có hiệu lực như cách tiếp cận tổng thể nhằm giải quyết vấn đề, quản lý nước thải theo đối tượng, chỉ rõ trách nhiệm của các cơ quan quản lý các cấp...và đặc biệt cần có điều khoản cụ thể về sự tham gia của cộng đồng trong giám sát ô nhiễm nước.

Hội thảo “Ô nhiễm nước và các Ảnh hưởng Sức khỏe – Kinh tế: Góc nhìn Chính sách”

Phối hợp với Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật Việt Nam, Tổng cục Môi trường tổ chức Hội thảo “Ô nhiễm nước và các Ảnh hưởng về Sức khỏe – Kinh tế: Góc nhìn Chính sách” vào ngày 22/11/2014. Tham dự hội thảo là đại diện đại biểu quốc hội thuộc Ủy ban Khoa học, Công nghệ và Môi trường; Ủy ban Pháp luật, đại biểu quốc hội tỉnh Cà Mau, các nhà quản lý đến từ Bộ Tài nguyên Môi trường, bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn, các chuyên gia, các nhà khoa học đến từ các viện, trường

TRUNG TÂM NGHIÊN CỨU MÔI TRƯỜNG VÀ CỘNG ĐỒNG - CECR

đại học, NGOs. Các báo cáo ở Hội thảo cho thấy rằng tình hình ô nhiễm nước ở Việt Nam đang ngày càng gia tăng, và đang tác động tới sức khỏe cũng như kinh tế của Việt Nam. Trong khi khung pháp lý về KSONN tồn tại nhiều bất cập, chồng chéo nhau, do đó việc thực thi KSONN gặp nhiều khó khăn. Do đó việc xây dựng một luật riêng về KSONN là rất cần thiết. Các ý kiến thảo luận tại hội thảo đều thống nhất rằng để xây dựng được Luật KSONN cần phải có một lộ trình bài bản và cụ thể. Ở giai đoạn này nhiệm vụ trọng tâm của việc xây dựng Luật sẽ tập trung vào các hoạt động như: Rà soát, đánh giá hệ thống văn bản pháp luật hiện hành liên quan đến kiểm soát ô nhiễm nước nhằm phát hiện những vướng mắc, bất cập trong hệ thống văn bản pháp luật liên quan kiểm soát ô nhiễm nước; khảo sát thực tiễn thi hành các văn bản quy phạm pháp luật về kiểm soát ô nhiễm Nước đã ban hành trong thời gian qua; nghiên cứu kinh nghiệm nước ngoài trong việc xây dựng, ban hành và thực thi văn bản pháp luật liên quan kiểm soát ô nhiễm nước; đề xuất chương trình Luật kiểm soát ô nhiễm nước vào Chương trình nghị sự Quốc hội trong nhiệm kỳ tới đặc biệt sẽ tổ chức nghiên cứu và soạn thảo Dự thảo Luật trình cơ quan có thẩm quyền. Lộ trình xây dựng Luật KSONN đã nhận được sự ủng hộ và đồng hành của đại diện lãnh đạo Ủy ban Khoa học Công nghệ Môi trường Quốc hội, Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật Việt Nam, Tổng cục Môi trường.

Hội thảo “Quốc hội với việc định hình cơ chế mới về quản trị nước”

Hỗ trợ Viện Nghiên cứu Lập pháp tổ chức hội thảo "Quốc hội với việc định hình cơ chế mới về quản trị nước" vào ngày 12/12/2014. Đến dự và chủ trì Hội thảo có đồng chí Uông Chu Lưu, Ủy viên Ban chấp hành Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch Quốc hội; đồng chủ trì Hội thảo có các đồng chí Đinh Xuân Thảo, Viện trưởng Viện Nghiên cứu lập pháp, đồng chí Hà Huy Thống - Phó Chủ nhiệm Ủy ban Đối ngoại Quốc hội, đồng chí Nguyễn Thái Lai - Thứ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường. Tham dự hội thảo là các đại biểu quốc hội, các chuyên gia, các nhà khoa học và các nhà quản lý môi trường. Hội thảo nhằm cung cấp thông tin cho Đoàn đại biểu Quốc hội trong quá trình thảo luận và thúc đẩy thông qua Nghị quyết về quản lý, khai thác và bảo vệ nguồn nước tại Đại hội đồng Liên minh Nghị viện thế giới lần thứ 132, sẽ tổ chức tại

TRUNG TÂM NGHIÊN CỨU MÔI TRƯỜNG VÀ CỘNG ĐỒNG - CECR

Việt Nam vào tháng 3-2015. Việc tham gia hỗ trợ cho Viện Nghiên cứu Lập pháp tổ chức Hội thảo này cũng là cơ hội để LMNS đưa khuyến nghị của mình tới các ĐBQH. Phát biểu tại hội thảo, bà Nguyễn Ngọc Lý - Lãnh đạo Liên minh Nước sạch đưa ra ý kiến, để có thể quản trị nước thật tốt, trước tiên cần phải kiểm soát được tình hình ô nhiễm nguồn nước. Chỉ có kiểm soát ô nhiễm nước tốt thì quản trị nước mới tốt. Bà đưa ra kiến nghị, Việt Nam cần phải có một chính sách chuyên biệt về kiểm soát ô nhiễm nước và chính này phải quy định đưa kiểm soát ô nhiễm nước về cho một bộ duy nhất để quản lý.

Hội thảo cộng đồng

Tổ chức hội thảo chuyên biệt dành riêng cho cộng đồng chia sẻ những vấn đề về quản lý ô nhiễm nước, ô nhiễm tại địa phương đang phải đối mặt. Với mục tiêu xác định các bất cập, vướng mắc trong thực thi các chính sách kiểm soát ô nhiễm nước.

Hội thảo “Hội thảo lấy ý kiến cấp địa phương và góp ý xây dựng Nghị định về Quản lý Chất thải và Phế liệu - phần Quản lý Nước thải”

Nhằm có những khuyến nghị chính sách nâng cao tính thực thi của các điều khoản về quản lý nước thải trong Dự thảo Nghị định Quản lý chất thải và phế liệu từ cấp địa phương. Sáng ngày 29/8/2014, tại Bắc Ninh, Liên minh Nước sạch đã cùng với Chi cục Bảo vệ Môi trường Bắc Ninh tổ chức ***“Hội thảo lấy ý kiến cấp địa phương và góp ý xây dựng Nghị định về quản lý chất thải và phế liệu - phần quản lý nước thải”***. Tham dự buổi hội thảo là 60 đại biểu đến từ các Chi cục Bảo vệ Môi trường Bắc Ninh, Hưng Yên, Vĩnh Phúc, Sơn La, Bắc Giang, Hải Dương; các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Bắc Ninh như Canon, Orion Vina, Công ty Lợn giống Lạc vệ, công ty chế biến thực phẩm Dabaco, công ty cổ phần sữa Vinamilk, công ty TNHH Nokia, Pepsico; cộng đồng địa phương như hội cựu chiến binh, hội phụ nữ, hội nông dân đến từ xã Lạc Vệ và Tân Chi... Các ý kiến tại hội thảo là cơ sở để

Hội thảo: "Vai trò của Cộng đồng và Giới trong Bảo vệ Môi trường"

Sáng ngày 23 tháng 12 năm 2014, tại Hà Nội, Trung tâm Nghiên cứu Môi trường và Cộng đồng (CECR), chương trình Liên minh Nước sạch (LMNS) đã tổ chức Tọa đàm "Vai trò của Cộng đồng và Giới trong Bảo vệ Môi trường". Tham dự hội thảo là đại diện cộng đồng đến từ Bắc Ninh, Ninh Bình, Sơn La, Bình Dương, các thành viên trong Câu lạc bộ Hồ Hà Nội (Hội phụ nữ phường Hoàng Văn Thụ, phường Quảng An, phường Ngọc Khánh, câu lạc bộ Sống xanh phường Hạ Đình, các bạn sinh viên tình nguyện đến từ các trường đại học Bách Khoa Hà Nội, Kinh tế Quốc dân), các chuyên gia đến từ Liên minh Nước sạch. Tọa đàm là cơ hội để CECR, LMNS xây dựng và gắn kết mạng lưới các cộng đồng tham gia vào hoạt động "mô hình cộng đồng tham gia giám sát ô nhiễm nước". Cũng là dịp cuối năm để các đối tác trong mạng lưới cộng đồng của CECR có dịp làm quen, chia sẻ các kinh nghiệm trong bảo vệ môi trường tại địa phương. Đồng thời cũng là cơ hội để CECR tìm hiểu và thúc đẩy vấn đề giới trong BVMT tại địa phương.

Tọa đàm báo chí

Với mục đích nâng cao năng lực cho các nhà báo về các vấn đề thể chế, chính sách liên quan tới kiểm soát ô nhiễm nước và xây dựng mạng lưới các phóng viên nòng cốt của Liên minh Nước sạch, ngày 19-20/03/2014, Liên minh Nước sạch đã tổ chức Tọa đàm báo chí "Truyền thông trong Ngăn ngừa và Kiểm soát Ô nhiễm nước: Từ Thực tế đến Chính sách".

b. Sự kiện

Tận dụng các ngày môi trường được hưởng ứng trên toàn cầu tổ chức sự kiện môi trường để đưa thông điệp truyền thông về kiểm soát ô nhiễm nước tới đông đảo cộng đồng.

Ngày Nước Thế giới 22/03/2014

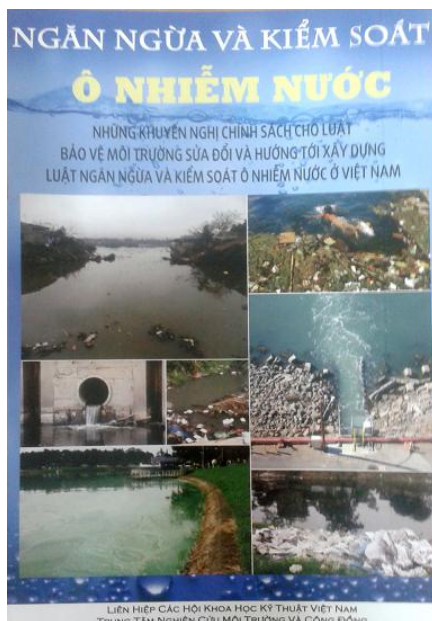
1. Sự kiện mở màn cho tháng hành động bảo vệ hồ Hà Nội từ 22/3-22/4
2. Thu hút gần 500 TNV tham gia hưởng ứng
3. Thông điệp truyền thông “Hãy dừng ngay các hoạt động gây ô nhiễm nguồn nước” được phát sóng trên bản tin thời sự 9h-VTV1, bản tin thời sự 11h30-HN1,...Đăng tải trên hơn 30 báo mạng

Ngày Trái đất 22/04/2014

1. Sự kiện tổng kết tháng hành động bảo vệ hồ Hà Nội
2. Thu hút gần 2000 tình nguyện viên đến từ: cộng đồng địa phương, học sinh sinh viên, doanh nghiệp tham gia hưởng ứng
3. Thông tin đăng tải mạnh mẽ trên các phương tiện truyền thông đại chúng: gần 40 báo điện tử, và 5 đài truyền hình lớn (VTV1, HN1, VTC14, TTXVN, VOV) đưa tin

c. Xây dựng các ấn phẩm

800 bản “Ngăn ngừa và Kiểm soát Ô nhiễm nước – Những khuyến nghị chính sách cho Luật Bảo vệ Môi trường sửa đổi và hướng tới xây dựng Luật Ngăn ngừa và Kiểm soát Ô nhiễm nước ở Việt Nam” được biên soạn, in ấn và gửi tới các đại biểu quốc hội trong kỳ họp Quốc hội thứ 7, tháng 5-2014.

800 cuốn Tạp chí Môi trường Chuyên đề Kiểm soát Ô nhiễm Nước bản tiếng Việt và 800 cuốn bản tiếng Anh được biên soạn, in và gửi tới các quản lý môi trường của 63 tỉnh, thành; các tổ chức thuộc Bộ TNMT, các đại sứ quán tại Việt Nam, INGOs

Xây dựng năm phóng sự chuyên biệt về ô nhiễm nước, bắt cập trong cấp phép xả thải phát sóng trên đài TTXVN, InfoTV, ANTV.

d. Truyền thông đối ngoại

Giới thiệu Liên minh nước sạch

Bản tin chính sách nước hàng quý được gửi tới mạng lưới

e. Huy động báo chí

Gần 200 bài báo (trong đó có những báo được Liên minh xác định là những báo nóng cốt, quan trọng như Đại biểu nhân dân, Điện tử Đảng cộng sản, Vietnamnet, Điện tử Chính phủ, Nhân dân, báo điện tử Bộ Tài nguyên và Môi trường), 7 đài truyền hình (VTV1, VTC14, HV1, VOV, TTXVN, ANTV, HTV, INFOTV) đưa tin về hoạt động của Liên minh và các vấn đề chuyên biệt về kiểm soát ô nhiễm nước.

KẾT QUẢ TÁC ĐỘNG CHÍNH SÁCH

- Tạo được dư luận chú ý mạnh mẽ về vấn đề KSONN trên các phương tiện thông tin đại chúng
- Nhận được sự đồng hành của Ủy ban Khoa học, Công nghệ và Môi trường Quốc hội, Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật Việt Nam, Tổng cục Môi trường trong quá trình xây dựng và đề xuất luật mới về KSONN.

Ông Võ Tuấn Nhân, Phó Chủ nhiệm Ủy ban KHCNMT chủ trì hội thảo của Liên Minh

Ông Hoàng Dương Tùng, Phó Tổng cục trưởng Tổng cục Môi trường đồng hành với Liên minh qua nhiều hội thảo

- Kiến nghị về vai trò giám sát của cộng đồng và trách nhiệm của các bộ ngành trong quản lý ô nhiễm nước đã được Cục Quản lý chất thải và cải thiện môi trường tiếp thu và chỉnh sửa trong quá trình soạn thảo Nghị định Quản lý hơn.
- Cùng với cục Kiểm soát Ô nhiễm – Tổng cục Môi trường xây dựng Nghị định mới về Kiểm soát Ô nhiễm nước trong năm 2015.

II. Chương trình cộng đồng giám sát môi trường - Dự án Mô hình xử lý, cải tạo nước ao, hồ tại Ninh Bình có sự tham gia của cộng đồng

MỤC TIÊU

Mục tiêu tổng thể: Xây dựng và hoàn thiện mô hình khôi phục, bảo vệ và quản lý môi trường, cảnh quan ao, hồ với sự tham gia của cộng đồng và tiếp cận hệ sinh thái thích ứng được các yêu cầu phát triển kinh tế và xã hội hiện nay.

Mục tiêu cụ thể

- Phát triển và xây dựng mô hình quản lý hồ tự nhiên khu vực bán đô thị (ngoại ô) với sự tham gia của cộng đồng và tiếp cận hệ sinh thái
- Xây dựng mô hình giám sát chất lượng môi trường nước và đa dạng sinh học hồ Mang Cá có sự tham gia của cộng đồng

ĐỊA ĐIỂM

- Hồ Mang Cá – xã Yên Sơn, thị xã Tam Điệp, tỉnh Ninh Bình

CÁCH TIẾP CẬN

Dự án này được thực hiện dựa trên cách tiếp cận hệ sinh thái có sự tham gia của cộng đồng và quản lý theo lưu vực:

- Cách tiếp cận hệ sinh thái có sự tham gia của cộng đồng coi con người là trung tâm trong công tác bảo vệ môi trường, tài nguyên thiên nhiên và lấy nền tảng là bảo vệ hệ sinh thái (bảo vệ sự cân bằng của hệ động thực vật tự nhiên và chất lượng hồ). Trong dự án này, có sự tham gia của người dân với nòng cốt lãnh đạo là hội phụ nữ (HPN) địa phương tại 2 xã Yên Sơn và Quảng Lạc. HPN tỉnh và thị xã Tam Điệp sẽ ủng hộ về mặt chỉ trướng. Các chuyên gia nghiên cứu của CECR cùng với HPN và người dân phối hợp thực hiện triển khai dự án.
- Cách tiếp cận quản lý theo lưu vực là quản lý tổng hợp và thống nhất tài nguyên nước, đất và các tài nguyên liên quan khác trên lưu vực, tối đa hóa lợi ích kinh tế và phúc lợi xã hội một cách công bằng nhưng không làm tổn hại đến tính bền vững của hệ thống môi trường trọng yếu của lưu vực, duy trì các điều kiện môi trường sống lâu bền cho con người. Trong trường hợp này, công tác quản lý lưu vực chỉ tập trung vào các nguồn rác thải trong lưu vực kết hợp với nâng cao năng lực và nhận thức cho cộng đồng và triển khai các hoạt động theo kế hoạch mang tính dài hạn và bền vững.

PHƯƠNG PHÁP THỰC HIỆN

Phương pháp định lượng

- Đo đạc địa lý hồ (độ sâu, diện tích, bản đồ hóa khu vực hồ) bằng phương pháp thủ công truyền thống
- Phân tích các chỉ số chất lượng nước và xác định chỉ số đa dạng sinh học của hồ
- Xác định các nguồn thải vào hồ
- Xác định lượng rác thải sinh hoạt từ các hộ gia đình trong lưu vực hồ và chợ Vĩnh Khương

Phương pháp định tính

- Đánh giá chất lượng nước hồ theo các chỉ số cảm quan (màu, mùi)
- Phỏng vấn sâu cộng đồng
- Thảo luận nhóm tập trung
- Mô hình xử lý rác thải sinh hoạt bằng phương pháp sinh học ủ phân composting tại gia đình: Áp dụng phương pháp ủ composting hộ gia đình trong Chương trình Tài trợ nhỏ của UNDP
- Mô hình xử lý rác thải ở chợ: Áp dụng mô hình xử lý tại chỗ ủ composting.... Tại cộng đồng (có tổ chuyên trách vệ sinh) bao gồm phân loại, ủ composting đối với hữu cơ còn với vô cơ được thu gom xử lý tập trung thích ứng với điều kiện địa phương.
- Xây dựng kế hoạch quản lý hồ với sự tham gia của cộng đồng
- Tập huấn nâng cao năng lực cho cộng đồng về công tác bảo vệ hồ
- Tập huấn giám sát chất lượng nước và đa dạng sinh học thực địa cho người dân

CÁC HOẠT ĐỘNG

- Điều tra đánh giá hiện trạng phát triển kinh tế xã hội và hiện trạng môi trường lưu vực hồ Mang Cá
- Điều tra đánh giá hiện trạng phát triển kinh tế xã hội và quản lý môi trường lưu vực hồ Mang Cá (xã Yên Sơn)

- Điều tra đánh giá hiện trạng môi trường, nguyên nhân gây ô nhiễm hồ, chất lượng nước, hiện trạng hệ sinh thái và vùng bờ hồ Mang Cá.
- Xây dựng mô hình quản lý môi trường hồ Mang Cá dài hạn (5 năm) với sự tham gia của cộng đồng lưu vực hồ (thôn Vĩnh Khương, Nguyễn, Yên Phong (xã Yên Sơn), thôn Đầm Bông, chợ Vĩnh Khương (xã Quảng Lạc))
- Xây dựng kế hoạch quản lý hồ Mang Cá theo lưu vực với sự tham gia của cộng đồng
- Triển khai kế hoạch quản lý hồ Mang Cá theo lưu vực với sự tham gia của cộng đồng
 - Kế hoạch quản lý môi trường hồ Mang Cá với sự lãnh đạo của HPN xã Yên Sơn và sự tham gia của các nhóm cộng đồng
 - Kế hoạch nâng cao nhận thức, đào tạo
 - Kế hoạch quản lý rác thải sinh hoạt tại thôn Vĩnh Khương, Nguyễn, Yên Phong, Đầm Bông, chợ Vĩnh Khương
 - Kế hoạch làm sạch rác cho hồ Mang Cá với sự tham gia của cộng đồng
 - Kế hoạch truyền thông cho cộng đồng lưu vực hồ Mang Cá (thôn Vĩnh Khương, Nguyễn, Yên Phong, Đầm Bông)
 - Kế hoạch giám sát và báo cáo
- Triển khai thực hiện kế hoạch quản lý hồ Mang Cá theo lưu vực với sự tham gia của cộng đồng
- Giám sát và báo cáo thực hiện kế hoạch
- Xây dựng mô hình giám sát chất lượng môi trường nước và đa dạng sinh học hồ Mang Cá có sự tham gia của cộng đồng.

V. Phương hướng hoạt động năm 2015

Sau một năm hoạt động với trọng tâm là xây dựng nền tảng bằng chứng khoa học cho việc vận động ra đời một chính sách mới về kiểm soát ô nhiễm nước tại Việt Nam, tạo dựng mối quan hệ, niềm tin với các cơ quan lập pháp, quản lý, năm 2015 Chương trình Liên minh Nước sạch sẽ có nhiều hoạt động quan trọng (có thể nói là hoạt động quan trọng nhất trong lộ trình vận động chính sách của Liên minh) đó là phối hợp với Cục Kiểm soát Ô nhiễm xây dựng một nghị định mới về kiểm soát ô nhiễm, đồng thời chuẩn bị một bộ hồ sơ xây dựng Luật Kiểm soát ô nhiễm nước gửi đến Ủy ban Khoa học Công nghệ Môi trường Quốc hội, nhằm có thể đưa dự thảo Luật Kiểm soát ô nhiễm nước vào danh mục làm luật của Quốc Hội vào nhiệm kỳ kế tiếp. Để có thể đạt được mục tiêu kể trên, truyền thông cũng sẽ được đẩy mạnh với trọng tâm là các hoạt động tổ chức hội thảo chuyên môn, xây dựng các phóng sự, bài viết chuyên sâu đăng tải trên các kênh truyền thông có sự ảnh hưởng tới các Đại biểu Quốc hội (VTV1, Đại biểu Nhân dân, Đảng Cộng sản Điện tử, Vietnamnet, Điện tử Chính phủ).

Triển khai các hoạt động thúc đẩy cộng đồng tham gia bảo vệ môi trường và biến đổi khí hậu thuộc hai dự án: “Ứng phó biến đổi khí hậu đô thị: Các sáng kiến địa phương trong giảm thiểu thiên tai và biến đổi thông qua sự tham gia của cộng đồng và quản lý nước mặt đô thị” và dự án “Sáng kiến liên minh Vịnh Hạ Long: Thúc đẩy sự tham gia của các tổ chức xã hội dân sự cho phát triển bền vững Vịnh Hạ Long”.

Đẩy mạnh công tác xây dựng và nâng cao năng lực tổ chức. Tiếp tục xây dựng mạng lưới các đối tác và mạng lưới thực hiện ở địa phương, đưa tầm ảnh hưởng kết quả áp dụng rộng rãi công tác xây dựng chính sách thể chế về quản trị bảo tồn và môi trường.